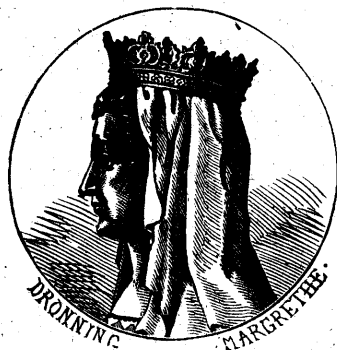

Kvinden og Samfundet

Udgivet af

Dansk Kvindesamfund.

Nr. 15.

Kontor: Nørregade 33, St.

10. April 1900.

Udgaar hver Tirsdag.

16. Aarg.

Julie Laurberg.

Fotograf.
Hotel du Nord.
Indgang ad Porten. Elevator.

Tandlæge

Frøken Anna F. Hansen,
Frederiksborggade 34.

Redaktionen træffes hver Torsdag
fra Kl. 2—4 paa „Dansk Kvindesamfund“s Kontor, Nørregade 33, St.

Fra Beskyttelsens forjættede Lande.

Som dette Blads Læsere maa vide, er vi ikke lutter Begejstring for det ny System, der med det Bramsenske Lovforslags §§ 5 og 7 søger under Humanitetens Fane at holde sit Indtæg i vort Land. Vi er endogsaa uærbødige nok til at synes, at disse 2 Punkter, for saa vidt de vedrører Kvinden, er lovligt løst begrundede. Vi Kvinder har flittigt studeret dette Lovforslag, vi har drøftet Sagen paa Møder, hvor forskellige Udvalgsmedlemmer viste os den Ære og Interesse at komme til Stede, men paa vort Spørgsmaal: *Hvorfor?* fik vi kun til Svar: „Saadan har man det i andre civiliserede Lande,“ eller „dette Lovforslag vil bringe os paa Højde med Fabriklovgivningen i andre civiliserede Lande.“

Se, for os var dette ikke nok. Thi med den Smule sund Sands, hvormed en venlig Natur dog maaske, til Trods for hvad Mændene synes at tro, har begavet os, kunne vi jo nok forstaa, at der er Forskel paa Lande og Lande. Vel lever vi i Dampens Tidsalder, vel er allerede mange Forhold udjævnede, der før adskilte Folkene; dog tror vi ikke, at disse endnu er naaet til en saadan Ensartethed, at man saadan uden videre fra et fremmed Folk bør importere et helt nyt System. Nej, det tror vi ikke. Og hvad der især vakte Uro iblandt os, det var, at de ærede Udvalgsmedlemmer ikke var i Stand til at oplyse os om, hvad der i vedkommende Lande gjordes for at sikre den fødende Kvinde, fra hvem Loven i Humanitetens Navn tager Brødet, mod Nød.

Se, det vidste man ikke!

Vi indsaar da, at vi Kvinder her maatte træde til og selv indsamle Oplysninger fra Mønsterlandene. Formentlig vilde det have været nemt for Ministeriet at indhente alle den Slags Oplysninger, og vi mener ogsaa, at

Toni Christensen

Hjemmelavet Konfekt.
Spise- og Konfektchokolade,
Kakao m. m.
Lykkesholms Alle 1 A, St.
Telefon 18311.
Varerne bringes overalt.

det vilde have været billigt og humant, at gøre det. Saaledes er det desværre ikke sket, og derfor er Kvindernes Undersøgelse sat i Gang.

Heldigvis for os, har der allerede i nogen Tid eksisteret et internationalt Søsterskab, der er dannet netop for at fremme Kvindernes Sag ved Forbindelse imellem Folkene. Det er det internationale Kvinderaad, hvoraf det danske er et Led.

Ved vort danske Kvinderaad har vi altsaa sat os i Forbindelse med Kvindeforeningerne i de forskellige Lande, hvorfra Mønstret til det ny Lovforslag er hentet; vi har forlangt at faa Rede paa vedkommende Landes Fabriklovgivning og har fremsat visse Spørgsmaal.

Fra England er der allerede kommet en Del Skrifter og fra *The Women's Institute* Svar paa vore Spørgsmaal.

Efterhaanden som disse Oplysninger indkommer vil de blive offentliggjorte i vort Blad. Vi gør i Dag Begyndelsen med England og overlader til enhver uildet Læser at afgøre, hvorvidt den Lovparagraf vi her bringer Oplysning om, virkelig kan komme ind under Begrebet *human*.

I.

„Den Lov (af 1891), som forbyder Kvinder at arbejde efter Barselseng lyder saaledes: „Ejere af Fabrikker eller Værksteder maa ikke med deres Vidende lade nogen Kvinde arbejde de første 4 Uger efter, at hun har født et Barn.“

Spørgsmaal 1. Hvorledes sørger britiske Love for Barselskvinder?

Svar. De sørger slet ikke for dem (undtagen i Arbejdshusene, hvortil Eattiglovene henviser dem, der mangler Subsistensmidler).

Spørgsmaal 2. Hvor snart tillades det Kvinder, at gaa paa Arbejde efter Barselseng?

Svar. Efter 4 Uger. Dog er der Forslag fremme om at forlænge denne Tid.

Spørgsmaal 3. Svaret paa Spørgsmaal 1 giver ogsaa Svar paa den første Del af Spørgsmaal 3. Den anden Del af Spørgsmaalet lyder saaledes: Hvordan faar fattige Kvinder, især de ugifte, Livsopholdet under deres Barselseng?

Svar. En af vore Meddelere i Lancashire, som har haft rig Lejligh-

Læge Emmy R. Neukirchs
Tandklinik.
56, 1., Nørre Farimagsgade.

hed til at lære Forholdene at kende, siger herom:

„Største Delen af arbejdende Mødre ligger i Barselseng hjemme, uden Lægetilsyn, sædvanlig med Hjælp af en Naboerske. Som Regel faar de ikke de 4 Ugers Hvile, som Loven paabyder.

En anden Meddeler, som er nøje kendt med Fabrikarbejdernes Forhold i Lancashire, *) siger, at en gift Kvinde maa spare og knibe sig igen, som hun bedst kan, og at Naboerne er saa villige og hjælpsomme, som det paa nogen Maade staar i deres Magt. Naar en ugift Moder ikke lever hos sine Forældre, men bor for sig selv, maa hun ofte ty til Arbejdshuset.

Spørgsmaal 4—7, som angaar Sygekasserne, kan besvares under et.

Svar. Kun ganske faa Fagforeninger og almindelige Sygekasser tager sig af Barselskvinden. To Fagforeninger i „De nordlige Grevskabers Kvindefagforeningers Forbund“ betaler en Barselhjælp af 10 sh.**). Nogle faa og smaa Hjælpekasser, som er spredte over Landet betaler fra 15 sh. til 1 Lstr., naar Mand og Kone har gjort ugentlige Indskud paa 2 til 3 Pence. En af dem betaler 30 sh. til Medlemmernes Hustruer.

Ogsaa maa det erindres, at Distriktsjordemødre mod ugentlig Betaling hyppig skaffes af Velgørenhedsselskaber, som staar i Forbindelse med Kirkerne.

Spørgsmaal 8. Sikrer britiske Love Kvinderne deres tidligere Arbejde efter Barselseng?

Svar. Nej, Loven indeholder intet om denne Sag.

Spørgsmaal 9. Hvorledes stiller Principalerne sig i denne Henseende?

Svar. Det forudsættes ikke, at Principalerne holder Kvindernes Pladser aabne; men somme Tider sørger de for at kunne det. De synes imidlertid at foretrække ikke at modtage disse Kvinder igen, skønt en dygtig Arbejdskone jo nok kan komme ind paany, dersom der er Plads ledig. Hensigten er, at modarbejde Anvendelse af gifte Kvinder i Fabrikker.

*) I Lancashire er Kvinderne bedst organiserede og bedst stillede.

**) 1 Lstr. = 18 Kr.; 1 sh. = 90 Øre; 1 penny knap 8 Øre.

Tandlæge
Fru Tofte-Siesbye,
Amagervej 31.

Børnene.

Hver Ting med sit rette Navn.

„Tal ikke om det, saa har det ingen Magt“, sagde man i gamle Dage om Spøgeri og Troldtoj, og saa listede man tavs uden om, nedtrykket af den Uhygge, som raader, hvor noget skal skjules og forties. Selv saa haandgribelige Fjender som Rotter og Mus undgik man at kalde ved deres rette Navn, for at de ikke skulde tage for stor Overhaand.

En skarp Modsætning til denne Fortielsen og Omgaaelsens Grundsatning danner flere af vore gamle Æventyr, hvor netop det at nævne Trolden ophæver hans skadelige Indflydelse, ja faar ham til at springe i Flint.

At den sidste Fremgangsmaade er den sundeste og virksomste, er der i alt Fald paa et Omraade gjort Erfaringer om.

En tysk Dame kom en Gang til Skolen og Hjemmet for Vanføre København. Hun faldt i Forundring over, at man der turde bruge Ordet „vanføre“ om Børnene i deres Nærværelse, ja endogsaa male med store Bogstaver „Samfundet for Vanføre“ udenpaa Huset. Der, hvor hun kom fra, var man mere nænsom og undgik omhyggeligt at hentyde til Børnenes Legemsfejl for ikke at saare deres Følelser. Dog maatte hun samtidigt indrømme, at de danske Børn gjorde et nok saa friskt og naturligt Indtryk paa hende, som de vanføre, hun ellers havde set. Mon ikke denne Omstændighed taler for, at man her i Danmark har gjort vel i ikke at gaa udenom Navnet. Det forholder sig vistnok saaledes, at jo tiere Ordet „vanføre“ eller „Krobbling“ nævnes uden Tilsætning af Foragt eller Medlidenhed i Tonen, desmindre Skurken bliver der i Klangen deraf for de Vanføres Øren, indtil det bliver dem saa dagligdags, at de rent uvilkaarligt bruger det om sig selv. Og — kan Navnet nævnes — svinder Trolddommen — ikke Lidelsen og Savnet — men den Tilgift af Undseelse og Skyhed, som Haardhertethed og Uforstand har givet de Vanføre at bære fremfor f. Eks. Døvstumme eller Blinde.

En Dreng, som er skæv og forvokset og kun har en eneste lille tynd Armstump, stillede sig en Dag op i en saa drabelig Stilling som muligt og spurgte: „Hvem kan gætte, hvad jeg nu forestiller?“ Ingen kan gætte det. „Bech-Olsen, naturligvis,“ lo han nok saa fornøjet uden at ane det paa en Gang sørgelige og latterlige i Sammenligningen.

En anden lille Dreng, som er nok saa afstikkende i sit Ydre, var meget rørt over at blive genkendt af en Dame, som havde set ham en Gang for længere Tid siden. Det var ikke nærværende i hans Forestilling, at han ikke var let at glemme, for hvem, der havde set ham blot en Gang, skønt han ellers er en taktsom og fornuftig Dreng.